

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто пошти швид. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“, Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописи не звертаються.

ПЕРЕДПЛАТА В КРІЮ:
Місячно 5-00 зол.
Чвертьрічно 15-00 „
Піврічно 30-00 „
Річно 60-00 „
ЗА ГРАНИЦЮ: В Америці і Канаді,
Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр.
Італії 7-00 зол., Німеччині 7-50 зол.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехослова-
ччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Бос-
ній 7-00 зол., Австрії 7-50 зол.,
Зміна адрес 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-28.
В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Новий кооперативний закон?

(Розмова з дир. РСУК Остапом Луцьким.)

— Пане директор, ми вчили в ГКЧ, що міністерство скарбу підготувало основну і дуже забезпечує зміну кооперативного закону. Що про це відомо „Ревізійному Союзові Укр. Кооператив“, які зміни закону правдоподібні і які їх значиння?

— Пане редактор, справа основної зміни теперішнього, на загаль зразкового кооперативного закону з 1920. року, вже має свою історію. Значалося від розвалу багатьох польських, передовсім різних кооперативів та їх об'єднань на самім початку господарської кризи. Залікані цим прикрит розвалом польські селянські посели аго-досили в 1931 р. в соймі внесок на таку частину закону, з цим своїм проектом вишло воно щоті-то в 1933 році на засіданні кооперативної Ради, яка хоч і складається також з представників усіх ревізійних союзів, всеж таки є тільки відді-лом міністерства скарбу.

— Що уявляв собою цей урядовий проект і як причала його Кооперативна Рада?

— Проект зміняв аж 23. артикули кооперативного закону. Зміни чотирьох артикулів, а саме 68, 69, 105. і 109. так основно порушували автономію ревізійних союзів і кооперативних об'єднань, що представники кооперативів в Кооперативній Раді одностайно заявили проти такої зміни. Три найбільші об'єднання польської кооперативної „Союз польських хліборобських кооперативів“, „Унія“ та „Сподем“ видали в справі цього законопроекті спільний, добре мотивова-ний протестативний маніфест.

— Що ж на це міністерство скарбу?

— Маю деякі відомості з найповажнішого джерела, що міністерство скарбу не відступило від свого проекту. Навпаки, у моїх руках є вже найновіший урядовий проект, зредагований у формі розпорядку президента Р. П., що ще даль-ше обмежує дотеперішню незалежність коопера-ції в Польщі.

— Якій найважливішій постанові цього поки-що останнього законопроекті?

Об'єд меншеважних, на які годиться кооператив, є в ньому такі основні, дуже далекоидучі постанови:

1) суд реєструє кооперативу тільки тоді, коли Кооперативна Рада ствердить доцільність ос-тудування та мети аголошеної до реєстру кооперативу.

2) тільки такі ревізори Ревізійних Союзів можуть переводити ревізію кооперативу, яких затвердять провідники Кооперативної Ради себто урядовців в міністерстві скарбу.

3) провідник Кооперативної Ради невід-бачно може усунути ревізора на все або на означений час, коли діяльність ревізора проти-виться законові.

4) міністр скарбу дає Ревізійним Союзам право переводити законні ревізії і він це право відбирає їм.

5) міністр скарбу відбирає Ревізійним Сою-зам їх управління також тоді, коли вони „не стосуються до законно виданих доручень“.

6) міністр скарбу може обмежити територію, на якій дотепер працював Ревізійний Союз, мо-же домогтися обмеження діяльності цього чи іншого Ревізійного Союзу тільки до кооператив-власної міністерством форми (вир. тільки до креди-тисов чи молочарень) і навіть має право наказа-ти фюзію одного Ревізійного Союзу з другим.

7) бюджет ухвалений загальними зборами Ревізійного Союзу означає аж тоді, коли за-твердить його провідник Кооперативної Ради.

8) кожнорічне затвердження заг. зборами сараководання управи в Ревізійних Союзах му-сить бути разом з протоколом цих заг. зборів предложено провідникові Кооп. Ради.

9) також старі Ревізійні Союзи, що бажають далі працювати, мусять до 6 місяців по оголо-шенні нового кооперативного закону добути в мі-ністерстві скарбу право на дальшу працю.

— Як загально схарактеризували би Ви, Пане директор, цей законопроект?

— Він зовсім ясно, бездвозначно пересуває кооперативу в цілковиту залежність від міністер-ства скарбу. Кооперативна Рада відбувала доте-пер засідання у найліпшій випадку раз на пів-рік, а без її прихильної „опінії“ суд не міг би те-пер зареєструвати відної нової кооперативу. Всі організаційні правила в кооперативі залежали би не від добровільних кооперативних об'єднань, тільки від „кооперативної ради“, відділу міні-стерства скарбу. Ревізійні союзи, початкові кооперативні об'єднання, стали би фактично новими урядами з тим, що міністерство скарбу означає їх бюджету, не даючи їм від себе ані сотика. Пра-во вести ревізії стало би концесією, яку уряд дав тим, кому хоче. Такий закон це дальший ве-ликий крок на шляху узалежнення господарства від держави. Цікаво, що капіталістичні картелі й синдикати таких обмежень покищо не мають. Дотеперішній провідник „кооперативної ради“ Квандієвський, всеж таки був кооператором — і тому добровільно чи недобровільно уступив не-давно зі свого місця.

— Що думає про цю радикальну зміну основ своєї праці наш кооперативний світ?

За чесність у політиці.

З приводу постанов Української Парляментарної ої Репрезентації в справі п. В. Кохана.

Нашим читачам відома загально справа п. Володимира Кохана. На цьому місці бажавмо подати для кращого її зрозуміння ще деякі по-дробиці. Пан Кохан виступив дня 15. липня ц. р. з партії, але не зложив рівночасно посоль-ського мандату. Тому Центральний Комітет, приймаючи цю заяву до відома, вівзав зараже посла Кохана до зложення посольського ман-дату.

Цей зазив Центального Комітету був фак-тично непотрібний, бо для кожного члена орга-нізації повинно бути ясно, що коли він виступає з рядів цієї організації, то складає рівночасно всі уряди, права і обов'язки, які має з рідні при-належності до партії. Це є справа, які для ко-жного ясні, вони не вимагають ніякої дискусії.

Однаке сталося інакше. Майже півтора мі-сяця не складав п. Кохан посольського мандату і щойно дня 22. серпня ц. р. повідомив Президію Української Парляментарної Репрезентації, що „Ріш. віддала на це письмо постановами з дня 26. серпня ц. р., якими вівзвала п. Кохана, щоб поступив згідно з заявою, яку підписав перед одержанням посольського мандату і най-пізніше до місяця зложив свій мандат до рук партії“.

Якже-ж представлялася справа з цією зая-вою? Не один з членів партії пригадає собі ще правдоподібно наряду Народного Комітету з осені 1927 р. перед весняними виборами з 1928 р. Ця нарада була присвячена справам виборів і головним предметом наради було, як управити на будуче відношення Парляментарного Клубу і поодиноких його членів до партії. Хо-кло про те, щоб вдержати єдність організації між поодинокими її членами. Журба і карність між поодинокими її членами. Журба була оправдана, бо саме тоді були всі учасники наради під прикриттям вкраїнської досвіду поперед-ньої Парляментарної Репрезентації (яка вийшла

з виборів у 1922 р.) і були свідками подій, які відбувалися тоді в польському політичному житті. Розбивання посольських клубів і полі-тичних партій було тоді на денному порядку.

Вислідом дуже поважних і довготривалих нарад були рішення, що посольський мандат на-дає Центральний Комітет, диспонує ним. цілий час його тривання і всі послы мали обов'язок пе-ред одержанням посольського мандату підписа-ти заяву, якою зобов'язалися „совістю і чес-тю“ на випадок вибору послом і сенатором у полі-тичній діяльності придержуватися якнайстисай-ше основ програми і тактики У. Н. Д. О.; і ніко-ли не поступати інакше, як це нажає Управа У. Н. Д. О., виконувати всі доручення Президії Клубу і Центального Комітету та його органів (Президії і Головного Секретаріату), належати до Парляментарного Клубу УНДО зга. до тбо Клубу, який викаже Ц. К. УНДО і бути карним членом Посольського Клубу, не надуживати ні-коли мандату для особистих користей і акції найдалі до місяця по рішенні Ц. К. Партії і Пар-ляментарного Клубу зложити посольський ман-дат до рук партії“.

Зміст і тенденція цієї заяви ясні. Кожний з посольських чи сенаторських кандидатів, підпи-суючи її, мусів здавати собі справу з того, як має поступити на випадок виключення його з партії, або добровільного виступлення. На цьо-му Нар. Комітеті була мова і про гарантії фінан-сової натурн, так як це воно є у деяких чужо-нських політичних організаціях. Однак біль-шість Народного Комітету заняла становище, що у нас ще означає „чесність у політиці“ і що повинні вистерчити лише моральні зобов'язання кандидатів.

Ця справа набрала перед виборами у 1930 р. ще більшої ваги і гостроти, бо наша партія йшла тоді до виборів у блоку з іншими укра-їнськими партіями. На якіс входилися побіч

«Але члени різних політичних українських партій і мусіла бути гарантія, що будуть дотримуватися постанови передвиборчого договору. Провід кожної політичної партії, який закріплював договір, переймав відповідальність за своїх кандидатів і гарантував, що кожний її член прийме мандат лише на доручення проводу партії і аргументує з нього на випадок потреби. Такі передумови при блокових виборчих листах є konieczні, бо інакше не могло би ніколи дійти до утворення якогонебудь виборчого блоку. Тому устійнено другу заяву, яку крім попередньої підписували всі кандидати, що мали бути вписані на виборчі листи. Цей заяву покищо не оголошуємо, бо вона є так далекою дуча у відношенні до некарного члена, що покищо вважаємо передчасним її зміст подавати до прилюдного відома.

Самозрозуміле, що обі заяви підписав і п. Кохан, бо інакше був би не мав мандату. Колиж він тепер заявляє, що рішиться задержати посольський мандат, не вважаючи на підписаний ним заяву, то тим самим він дискваліфікує себе у громадському відношенні та сам себе понижуює в очах громадянства. Після того, що зробив п. Кохан з мандатом по виступленні з партії, нас вже не дивуватиме ніяке протигромадське поведіння того пана. Бо хто порушує свої моральні зобов'язання, хто нехтує своєю власною «совістю і честю», по тім можна сподіватися всього. Для характеристики цього діяча варто ще пригадати, що він був одним з тих, які найзв'язніше промовляли все на всіх засіданнях за загостренням партійної дисципліни та за безоглядністю в поступованні з неадекватними членами партії.

ПОДЯКА.

Товариству забезпечень «Assicurazioni Generali» як теж урядовцеві цього Товариства п. Степану за скору і акуратну виплату капіталу бл. п. Андрію Дейнеці, купцеві, який на жаль був тільки короткий час забезпечений у цій інституції.

Ходорів—Львів 1. IX. 1933.

Іван Дейнека, брат.
Стефанія Дейнека, вдова.

Конгрес європейських національностей.

Від Секретаріату Конгресу європейських національностей дістаємо вістку, що конгрес відбудеться цього року невідкладно в дні 16—18 вересня ц. р. у швейцарському Берні. Тим самим Секретаріат відкликає недавно поданий рішучий від конгресу в дні 18—20 вересня. З невідомих від секретаріату причин скликання конгресу треба було на два дні приспішити.

„Матен“ про голод на Україні.

В числі з 30. сервія париський „Матен“ приносить довгу статтю про голод на Україні. Це оповідання пари українських емігрантів, американських громадян, що після кільканадцяти літ рішили відвідати свою рідну на Радянській Україні і виїхали туди в липні цього року з американськими туристами. В еміграції передали ними та списави по своїй вражіння очевидців. Вони потверджують загально відомі нам факти про нечувану катастрофу і сцени середньовічного страхіття, які починають уже хвилювати навіть байдужу домі європейську опінію. Переклад цієї статті помістимо у поділок.

Галицька болячка.

I.

Чому я забрав голос у талергофській справі. — Москвофільські наклепи з приводу моєї статті. — „Голос талергофів“ і глум „Землі і Воли“.

Криптонімна стаття п. „ав“ п. з. „Глум з Талергофу“ („Діло“, 1933, ч. 184) та оповідання в „Землі і Воли“ (ч. 26) обіжжана перепискою владники Коциловського з 9. вересня 1929 р. спонукали мене взбратися голос у справі талергофського мучеництва, заведбаня його культу серед свідомого галицько-українського громадянства та використовування цієї болячої сторінки галицько-української історії з часів світової війни москвофільськими діячами для припорошення собі прихильників зломіж галицько-українським загалу. В статті п. з. „Галицьке москвофільство і Талергоф“ („Діло“, ч. 201—202) стараєсь з трагічну сторінку нашого минулого засвідчити безсторонньо, не ошаджуючи від належної критики як українського національного, так і москвофільського табору, уважаючи при тому — не усе у своїх інших історичних дослідках — „успільність, яка має віру в себе, мусить жити і відвагу глянути на неприкрашену правду свого минулого“.

Очевидно, стаття, що була призначена для освідчення українського громадянства з талергофською справою, не могла не авернути уваги москвофільських киричників, що не зважаючи на мою критичну оцінку матеріалів у „Талергофському Альманас-у“, далі кричать, що з сфідуйт Талергоф — дьло их (себто український донос, кривих присяг и жасвідателств). Так пише москвофільський історик д-р В. Ваврик („Письмо о Талергофѣ“ — „Русскій Голос“, 1933, ч. 29), але не оповідає про те, що ані одного автентичного документу, який потверджував би ці його фрази. А далі в перекладі 30. ч. „Русского Голосу“ п. з. „Талергофський українців“ поспішали нові лавни на український національний табір з приводу статті про Талергофа в „Ділі“; та в цій передовиці редакції „Р. Г.“ не розглядають зовсім змісту тих статей, а тільки накидують на них з безосновною лайкою, як на „сдобренний більшой долей мольби и морального паденія“ (sic!).

Стільки „Русскій Голос“. Ширше розвиваю мою статтю „Галицьке москвофільство і Талергоф“ москвофільський часопис для селян „Земля і Воля“. У двох передовицях цього часопису натякається про мою статтю як про тазу, „також належить по змісту до категорії сфідуйт“ (сфідуйт галицько-мазепинської брехливості) (ч. 30.), то знов уважається її за першу „пробу“ (ч. 31.). Зовсім в яд—яд чч маємо вже лавни:

Чи можливо встановити всенародний податок?

ПРО НАСЛІДКИ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО КОНГРЕСУ?

Стаття йде у циклію дискусійних статей. — Прим. Ред.

Позитивні наслідки скликання Всеукраїнського Конгресу будуть такі величаві, глибокі, далекосяглі, що трудно їх навіть агори оцінити і передбачити.

Але ми вкажемо лише на деякі.

Передовсім це буде загальна духова мобілізація української нації. Дарма, що не всі території зможуть взяти участь у виборах до Конгресу, дарма, що на деяких територіях скриють навіть самий факт скликання Конгресу, — ціла українська нація стане жити і думати категоріями всенародного значіння, вона ступить на вищий щабель національного життя, у ній зросте почуття самоповаги і віри у свої сили.

Другий наслідок скликання Конгресу — це буде безумовне і високе піднесення престижу української нації і цілої української проблеми в очах усього політичного світу.

Це, правда, примусить прогнів українства вживати всяких заходів до недопущення й зривання Конгресу, але ділом нашої мудрости і на-

несуть на собі непосильний тягар всяких обов'язкових і добровільних датків та податків, а велика маса народу ніякої участі в цім не бере. Не бере з тої хоча би причини, що про ці податки не знає і до цього ніхто за ними не звертається. А наслідок всього цього той, що часто найпекучіші потреби національного життя залишаються зовсім без всякого задоволення, а на другорядні цілі збирають розмірно значні суми. Все залежить від енергії та ініціативности окремих одиниць та організацій. Скликання Конгресу, створення національного проводу, мусить внести основний порядок в цю ділянку. Мають бути виділені всі всенародні конечности, які за всяку ціну мусять бути забезпечені. (Основна робота політично-пропагандивна, національно-підготовча, головні установи культурні і т. д.). Ці конечности мають бути покриті всенародним обов'язковим національним податком. Поза ним залишаються різні податки і внески на місцеві потреби — напр., будова повітового народнього дому, підтримка якогось місцевого культурного почину — це справи, так би мовити, місцевої самоуправи й громадської та приватної ініціативи.

Скільки національний податок може дати? Порівнюючи з тим, що збирається тепер — дуже багато. Розрахунок ми беремо такий: по цей бік Збруча з Америкою і т. д., є 8 мільонів українців, які в тій чи іншій формі можуть вносити національний податок. Відомо, що пересічно платить податок третина населення, себто здатні до праці і заробляючі. Решта припадає на жінок, дітей, старих і т. д. Ми приймаємо, із обережності, не третину, а четвертину, себто, що національний податок може сьогодні платити два мільони наших людей (Велику Україну через пануючий там режим виключаємо). Податок пропонуємо в округлій цифрі один долар річно. Ось це дасть 2 мільони доларів або 55 мільонів чеських корон чи понад 12 мільонів золотих польських. Щоби уявити собі значіння цієї суми для прикладу досить вказати, що сьогодні „Рідна Школа“ робить свою величезну роботу, маючи лише 200.000 золотих і що із 55 мільонів кч. потрібно тільки 5 мільонів, щоби три наших високі школи в Чехословаччині, які тепер, на сором цілому світовому українству, стоять на порозі ліквідації, — зажили повним життям утримуючи на стипендії сотні студентів та розвиваючи українську науку.

Звичайно, ми здаємо собі справу з тих труднощів політичних, організаційних і т. д., які лежать на дорозі до реалізації цього податку. Тому то сума два мільони доларів зявиться у перший і навіть не в 5-й рік після проголошення податку — на це потрібний буде час. Але, у всякому разі справа розпочнеться і буде ширитись, як кола на воді, від центрів українського життя далі й далі на периферію, докочуючись аж до хатини бідного гуцула в горах і закиненого переселенця у бразилійських лісах. Може для якихнебудь територій долар буде забагато, — справа розглянеться індивідуально. Загалом же пора собі сказати: якщо ми робимо поважну роботу, то мусимо платити всі і платити не мало.

В. П.

СТАНІСЛАВ СТЕМКОВИЧ

МАГАЗИН І РОБІТНЯ ФУТЕР

Львів, пл. Капітульна 1.

ПОРУЧАЄ НАЙДЕШЕВШЕ

футрянні вироби, відомі зі своєї доброти. Полекші в сплатах.

ч. 273.

2—4

ціонального чуття буде — всякі заходи і провокації в самому корні паралізувати. Конечний же наслідок піднесення нашого міжнародного престижу буде той, що, на випадок рішучих подій, з нашим голосом будуть числитись далеко поважніше. В перекладіж на реальну мову це означає, що досягнення своїх конечних цілей українській нації буде коштувати значно менше крові, ніж то потрібно було би без Конгресу і послідуочної за ним організації наших сил. Конкретно кажучи, багато із тих держав, які сьогодні в уяві своїй залюбки ділять Україну, вважаючи її дикою африканською колонією, стримають свої апетити, переконавшись, що Україна має свого авторитетного заступника.

Але, поруч з цими цінностями, так би мовити, ідеального характеру, Всеукраїнський Національний Конгрес — і єдиний він — зможе досягнути й великі наслідки чисто реального значіння. А саме, Конгрес безумовно поставить перед собою питання про те, як недержавна нація, така як українська, зможе задовольнити всі свої конечности, як організація освіти, економічні справи і т. д. і т. д. і відповідно на це питання буде акт величезного національного значіння, а саме — встановлення всенародного, для всіх морально обов'язкового національного податку.

Це, знов, саме по собі, дуже велика справа, що вимагає спеціального обговорення. Тут лише подамо у найстислішій формі загальні міркування щодо цієї справи. Встановлення всенародного податку буде передовсім актом високого політично-виховного значіння. Нація, що свідомо і всенародно зможе обслужити себе, — одне іспит зрілості. Далі, це мусить покласти кінець великій анархії, яка панує у нас у цій царині. Анархіяж полягає у тім, що у нас існують сотні організацій, з яких кожна окремо збирає для себе гроші, всі разом ледви клітаючи. Подруге, анархія в тім, що окремі невеличкі категорії людей (галицькі інтелігентні)

Реформацькі пігулки Чернець

з марією (Чернець)

ВІДОМІ ВІД 1602 РОКУ.

Управління шлунок, хоронять від ревматизму, терпіння печінки, вилірної опастности, артритизму, пачорюків, лагодять геморойди, прочищують жовч і для осіб схильних до обструкції і загінним прокинуванням засобом.

Вжити 1 до 2 пігулки на ніч. Ціна пуд. зол. 1.35 вироби антикарна ТУШИНСЬКОГО, Варшава, вул. Смольна ч. 22. — Домагатися з „Чернем“.

280 2-2

джерелі давніше ширший розгляд моїх статей під дивним загальним заголовком: „Посаїда українська атака на Талергоф“, після якого слідує найяскравіший заголовок першої глави: „Найтяжча українська артилерія пушена в рух в цілі вавоювання Талергофа“.

Вище я вже зазначив, що мене спонукало до написання статті „Галицьке москвофільство і Талергоф“, отже, ніто мені не поручував цієї — як це підсуває „З. і В.“ — „менше-більше — важкої атаки для перевелення анексії Талергофу для себе і зроблення з нього української національної святоті“. Тільки вважаючи, що кожна людина має право культу своїх предків, героїв чи мучеників, хотів я звернути увагу українського громадянства на занедбану ним традицію талергофського мучеництва, яку використовують москвофіли неслухно виключно для своїх цілей. Здається, що не відбігну далеко від правди, колигадаю, що моя стаття викликала „Голос талергофця“ д-ра Василя Кашубинського („Новий Час“, 1933, ч. 172); він, як колишній талергофський в'язень, пише: „За кільчастими дотами талергофської в'язниці мучилося невідомо боля стільки українців, що й т. зв. москвофілів. Ця сама жахлива доля стрінула одних і других, бо одні і другі були на ділі синами одного народу, проти якого вороги повели безпощадний наступ... Тому висловлює свій подив з того приводу, „що моральний капітал цієї жахливої мар-“

ПРИ ІСХІЯСІ (запаленні кульшового нерву) після вжиття зрана натще склянки природної гіркої води „FRANCISZKA-JÓZEFA“ наступає легке багате випорожнення, спричинюючи приємне самопочування. Поручають її лікарі.

тирології цілого українського народу — збирає досі одна мікроскопічна частина українського народу, т. зв. москвофілів, та пропонує „щоби покликати негайно до життя ініціативний комітет українців-талергофців, який перевів би реституцію всіх українців, що спільно мучилися в Талергофі, організував цілу низку талергофських свят під українським стягом, як загальною повів у зв'язку з талергофськими імпрезами освідомлюючи акцію серед нашого загалу. Очевидно, цей залик бувшого талергофця, національно свідомого українця, стрінули з глумом редактори „Землі і Воли“ (ч. 31), які уявляють виключно для себе право культу талергофських мучеників.

Хоча д-р Кашубинський вважає талергофських мучеників за синів одного українського народу, то все таки редактори „З. і В.“, доглянувши в тексті його запису означування національно свідомі українців нашою загальною національною назвою, пишуть, що д-р Кашубинський вже трохи скромніший від „Діла“, бо ділять Талергоф на дві частини: москвофільську й українську“...

Д-р Микола Андрусяк

Суперництво Герінга з Гітлером.

ПАРИЖ, 2. 9. ПАТ. У зв'язку з іменуванням пруського прем'єра Герінга генералом піхоти „Ле Журналь“ зазначає, що від довшого часу йде боротьба між Герінгом і Гітлером. Зростаюча популярність Герінга починає бути небезпечна для Гітлера і тому після наказів Герінга виходили часто суперечливі з ними розпорядки Гітлера. Найбільш характерним епізодом цієї боротьби був факт, що Гітлер не хотів ратифікувати репресійних розпорядків, які здійснював Герінг після бунту в Сильді. Теперішні взаємини потрималися далі, так, що три тижні тому Гітлер думав поважно про арештування Герінга. Пруський прем'єр як заслужений офіцер має підтримку в оточенні президента Гінденбурга і теперішнє його іменування генералом свідчить, що від користується симпатією Райхсверу. Прихильні йому теж пруські юнкери і задумана з'являється в доповіді відомого промисловця Тіссена в пруському басейні залізничної Герінгові підтримку промислових кол. Серед таких умов, на думку часопису, Герінг має всі шанси розпочати боротьбу з успіхом з Гітлером за спадщину після президента Гінденбурга“.

Цикльон на Кубі.

ГАВАНА, 2. 9. ПАТ. Цикльон, який завістав уміра Кубу, паробив величезного знищення. В місті Санта-Клар в 6 убитих і 16 ранених. В Гавані втрачені величезні. Користуючись переполохом, злодії ограбили дом, залишивши мешканців. Вихор повернувся телеграфічний стовп. Комуністична й остоюдом перепанна.

ПІСЛЯ ПОВОРОТУ З ВІДПОЧИНКУ.

треба старатися підтримати і скріпити сили, які ми придбали курвацию. Зробити це можемо лише при допомозі раціональної відживи. Солодкий екстракт, яйця, молоко, і какао, це найважливіші відживчі субстанції, які в сконцентрованій формі має в собі Овомальтина. При виробі Овомальтини перестерігають дуже, щоби залишити в ній всі вітаміни потрібні організмові. Ово-

мальтина це відживчий засіб, що його добре приймає найразливіший шлунок і найбільш ослаблений організм та який негайно переходить у кров. Старайтеся при допомозі Овомальтини підтримати здоров'я, яке дало Вам лікування! Овомальтину можна дістати у всіх аптеках і дрогеріях вже від 2 зол. за пушку. ч. 10/8

Справа організації пасічників.

(Допис із Чортківщини.)

Пасічники в чортківському повіті, а мабуть і в інших, не доцінюють своєї станової організації і через те тратять велику частину тяжко запрацьованих доходів. Причина в тому, що вони збувають рік-річно мід одинцем у приватних торговців за безцін і через це працюють зі своєю шкодою на їх користь. Це показалося наглядно в цьому році, який через недобір меду катастрофальний для пасічників. Ще перед головним пожитком продавали тутешні пасічники мід приватним торговцям понижче золотого за 1 кг., сподіючись, що пожиток меду буде такий, як кожного іншого року. Були й такі пасічники, що з ранньої весни брали мід у прив. торговців на кредит для підголівлі пчіл і мали його віддати з великою надвишкою в часі пожитку. Як одні, так і другі нищили себе через свою невідомість і неохоту до пасіничної організації. Ті, що продали мід дешево, жалують тепер, що багато втратили, а ті, що зобов'язалися звернути торговцям мід, є тепер у безнадійному положенні, бо не мають його навіть стільки, щоби пчіл перезимувати.

Багато пасічників робить тепер старання у властей (але теж одинцем), аби одержати приділ дешевого цукру (2 кг. на 1 пень) для підголівлі пчіл на зиму. Велика їх частина не знає, як про це старатися. Багато з них звернулося до мене в цій справі і я на збірне прохання виставив дозвіл на приділ цукру для 771 пнів пасік. Треба знати, що одно прохання мусить бути остемпльоване на 5.50 зол. Якби кожний пасічник старався одинцем набути приділ, то стемплеві оплати коштувалиб великі суми.

Від якогось часу кружляє в Чорткові поголоска, що міністерство признало на один пень пасіки 3 кг. цукру на осінню підголівлі пчіл,

без огляду на те, чи пасічник одержав приділ у веснянім сезоні, чи ні. Чортківська монополізна управа віднеслася в цій справі дня 17. VIII. до Скарбової Палати у Львові із запитом, але досі ніякої відповіді не одержала. Може в цій справі подасть через пресу інформації кооп. „Рій“ у Львові, бо це інтересує широкий загаль пасічників, а не тільки один повіт.

Деяким пасічникам, що старалися набути приділ цукру, радiali аписуватися до чужих пасіничних товариств. Як зачувати, дехто робить заходи, аби на будуче давати приділ цукру лише тим пасічникам, що будуть належати до пасіничної організації. Отже вже з цього приводу є в нас, а також в інших повітах, пасінична організація не лише пожадана, але просто konieczна. Пасічники чортківської округи мусять бути завчасу зорганізовані в пасіничній місцевій кооперативі, бо інакше багато з них, заманених ріжними обіцянками, вступають у члени чужої пасіничної організації. Така кооперативна організація має берегти наших пасічників перед визиском ріжних спекулянтів, має поліпшувати їхній добробут через зорганізований збут меду і через спільне набування штучної аодини, пасіничного приладдя й цукру для підголівлі пчіл. Має вона їх навчити також раціонального пасіничного господарства через спільні сходниці, поради і через фаховий часопис „Український Пасічник“, що його видає українська пасінична кооператива „Рій“ у Львові, вул. Зіморозича ч. 20.

ХТО З ВП. ПЕРЕДПЛАТНИКІВ НИЩИТЬ ПОШТОВІ СКЛАДАНКИ І НЕ ВИСИЛАЄ ПЕРЕДПЛАТУ, ПОДВІЙНО ПІДКОПУЄ ВИДАВНИЦТВО.

Міжнародна комісія в справі підпалу райхстагу.

ПАРИЖ, 2. 9. ПАТ. Утворена спеціальна міжнародна комісія для вивчення справи підпалу райхстагу збереться в Лондоні 14. вересня і порішить, чи матеріали, які вона має, треба передати німецькому прокураторові чи зарезер-

вувати їх для гаського трибуналу. В усякому випадку певне, що париські адвокати, яких трибунал у Ляйпцігу не допустив до оборони, вилосять прилюдно свої оборонні промови 11. вересня у Ваграмській салі в Парижі.

Болгарія наближується до Англії.

ПАРИЖ, 2. 9. ПАТ. Болгарський король Борис зложив вчора віанту прем'єрові Даладіє, а яким мав довшу розмову на тему проблем, що торкаються Сх. Європи. З черги король Борис розмовляв з міністром Поль Бонкурром про ситуацію балканських держав.

ЛОНДОН, 2. 9. ПАТ. „Дейлі Мейл“ повідомляє з Парижа, що слід надітись далекосилних амій у становищі Болгарії супроти Франції та В. Британії. Король Борис приїде в найближчому часі до Лондону, щоби зробити деякі політичні й економічні умови з британським урядом. Болгарія хоче наближитися до Югославії та відбутися з господарської ізоляції, в якій тепер нахотиться.

ОЖИВЛЕННЯ НІМЕЦЬКО-БІЛЬШОВИЦЬКИХ ТОРГ. ВЗАЄМИН.

БЕРЛІН, 2. 9. ПАТ. „Берзен Курір“ заповідає можливість нового оживлення торговельних взаємин із СРР. Хоч більшовицькі господарські кола вказують на факт, що зменшення більшовицького вивозу в першій половині ч. р. на 1:3 прислужувало СРР обмежити замовлення в Німеччині, то всеж німецькі кола сподіються зросту більшовицьких замовлень у Німеччині в осін. Що торкається кредитових зобов'язань для сфінансування більшовицьких замовлень, преса повідомляє, що спец. консорція під кермою банків зуміє до половини вересня з прелімінованої суми 50 мід. марок зібрати на сфінансування більшовицьких замовлень суму 30 мід. Решта 20 мід. марок покищо не буде потрібна з причини значного зменшення більшовицького закупів.

Боротьба з гітлерівцями в Австрії.

ВІДЕНЬ, 2. 9. ПАТ. В останніх тяжких націонал-соціалісти розвинули ожизлеву пропаганду, при чому в кількох місцях вибухли бомби. Щоби запобігти на будуче таким замахам, нарішійська влада арештувала як закладників трьох націонал-соціалістів і буде держати так довго, аж винуватці будуть викриті. На випадок нових замахів влада арештуватиме нових закладників.

Гітлерівці в Нирнберзі.

БЕРЛІН, 2. 9. ПАТ. Преса повідомляє, що виданий в Австрії інспектор управи нац.-соціалістичної партії Габіхт вибереться завтра літаком до Боцену, щоби привезти на з'їзд партії до Нирнбергу викраденого з в'язниці в Інсбруці нац.-соц. провідника в Тіролі Гофера. Одночасно зачувати в Риму, що італійська влада не сповнить правдоподібно австрійського домагання в справі видачі Гофера, як тільки буде стверджено, що держала його у в'язниці за політичну злочину. У зв'язку з тим „Дойче Альт. Цтг.“ надіється, що Гофер буде в веденні на великій дефіліаді гітлерівських формацій в Нирнберзі.

На слідах винуватця.

ПРАГА, 2. 9. ПАТ. Свідство в справі вбивства проф. Лесінга викриває щораз більше познак проти особи Еккерта, відомого дикого стрільця. В мешканні Еккерта знайшли картку з назвою і адресою проф. Лесінга. Як знавця кількох свідків, Еккерта бачили в останніх часах в німцях, що прибули в Німеччину. Поліція перевела ревізії в мешканнях членів німецької нац.-соц. партії в Марієбазі.

ХІРУРГ

Д-р КАЗИМИР ЧИЖЕВСЬКИЙ

мешкає тепер АСНИКА 15. Тел. 2-08.

Альбанія капітулювала перед Італією.

Із Тірані повідомляють: На основі королівського розпорядку ввели в усіх альбанських школах італійську мову як обов'язковий предмет. Іншим розпорядком установлено, що 80 пр. усіх альбанських студентів, які вчаться за кордоном, мають ходити до італійських вишніх шкіл. Так виконала Альбанія італійські вимоги, про які ми повідомляли. Розпорядок короля Зогу є ознакою дальшої капітуляції Альбанії перед Італією.

Більшовицький летунський аташе.

МОСКВА, 2. 9. ПАТ. Більшовицький уряд іменував спеціального летунського аташе при більшовицькій амбасаді в Парижі, а саме команданта ескадри Василенка. Він виїхав уже до Парижа. Становища французького летунського аташе при французькій амбасаді у Москві досі не обсадили.

ЛЕТУНСКА СМЕРТЬ.

РИМ, 2. 9. ПАТ. Славний італійський летун маркиз Де Пінедо загинув нині смертю летуна. Вистартував він рано до багдадського лету, щоб побити рекорд Колоса та Росія. Коли літак відірвався від землі втратив нараз рівновагу та вдарив об ґрунт, потім став у полум'ї. Пінедо загинув на місці.

По широкому світі.

— Німецька влада видала швейцарській владі комуніста Вебера, якого вхопили свого часу в території Швейцарії умуштровані штурмовики.

— Викрадений з в'язниці в Інсбруці гітлерівський Гофер перебував в Бріксені, на території Італії, де живе його родина. Австрійський уряд зажадав видачі Гофера.

— В околиці Май біля Нансі відбудуться великі маневри французької армії, на яких перший раз дивізія кавалерії буде вжита на атак.

— День 31. жовтня буде як попереднім роками міжнародним днем ощадності, присвяченим пропаганді ідеї ощадності серед найширших кол громадства.

Австрійська армія.

ВІДЕНЬ, 2. 9. ПАТ. Денник Законів привів розпорядок союного уряду в справі збройних сил Австрії. Союзна армія і новоутворений помічник корпус підлягають усім дотеперішнім приписам і розпорядкам із застереженням, що служба в рядах триватиме пів року, а в резерві рік. Членів помічного військового корпусу братимуть у ряди на основі добровільного вербування. Союзна армія нараховує з помічним військовим корпусом ок. 30.000 вояків. Помічний військовий корпус покличуть до життя на якийсь час. „Політ. Кореспонденц“ повідомляє у зв'язку з тим, що політичне положення Австрії та виконання господарської програми вимагає спокою і порядку. Переговори, ведені з зацікавленими державами, яких метою скріплення збройних сил армії, ствердили, що положення в Австрії найшляхетніше, тому ті розмови за короткий час зовсім до успішних вислідів.

Заповідав атентат на Гітлера.

БЕРЛІН, 2. 9. ПАТ. „Д. Альг. Цтг.“ помістила виймки промови, яку 23. лютого ц. р. у пруській державній раді виступив комуністичний посол Торглер, обвинувачений тепер у проєкті за підпадом райхстагу. Торглер говорив тоді, нібито кружляють чутки, що за кілька днів перед виборами, 1. березня завіснені атакат на Гітлера, при чому йому нічого не станеться. Метою того атентату, подібно як це було з атентатом Гелля та Вільгельма І., після якого видали протисоціалістичні розпорядки за часів Бісмарка, — мало бути приготування до гострої кампанії проти комуністів і комуністичної партії. Пригадуючи, що 27. лютого агорів райхстаг, часом стверджує, що Торглер нарочно представив задуманий атентат на Гітлера як провокацію, щоб так собі створити алібі. Часом стверджує, що Торглерові пляни вчинили личливими та що було б краще, щоб взагалі був не виступав своїм промови.

ВЖЕ ПІДПИСАЛИ ІТАЛІЙСЬКО-БІЛЬШОВИЦЬКИЙ ПАКТ.

РИМ, 2. 9. ПАТ. Нині вполудне Мусоліні й більшовицький амбасадор у Римі підписали у Венецькій Палаті пакт приязни, неагресії та нейтральності між Італією та СРСР.

ПРИМУШУВАТИМУТЬ ПРИЙМАТИ ГОДИНИ ПРАЦІ ТА ПЛАТНІ.

ВАШІНГТОН, 2. 9. ПАТ. Вчора минув річниця добровільного оголошення згоди на пристосування нового кодексу праці промисловцями. Від нині ген. Джансон адміністративним шляхом мотиме приєднувати опірних промисловців прийняти програму през. Рузвельта в справі годин праці та платні робітників.

Студентські справи.

Студії у вищих школах у Брні, Ч. С. Р.

Управа Української Студ. Спілки у Брні подає отрим до відома зацікавленим абсолютам (нам) інформації про студії у тудишніх вищих школах цієї інформації:

У Брні є такі вищі школи: університет, чеська техніка, німецька техніка, вища агрономічна школа, вища школа ветеринарна.

УНІВЕРСИТЕТ. Факультети: медичний, правничий, філософський і природничий.

Медичні студії тривають 10 семестрів. Семестральну таксу платиться від спільності записаних предметів і виправ (годин у тиждень), чужинці платять за одну год. тиждень 12 кч., чехи 8 кч.; такса за перший зимовий семестр (разом з випуском) 484 кч. (120 зол.). Крім цієї шкільної оплати чужинці платять ще спеціальну таксу чужинцю 1.000 кч. семестрально; від цієї такси на основі свідчення убожества звільняють звичайно до 300—400 кч. на семестр. Прийняти для чужинців на медичні досить утруднене. Всіх чужинців взагалі приймають тільки 5 процент на загальне число нових кандидатів, а того українці можуть рахувати на 3—4 місця. На матуральних свідченнях вимагають дозволу польського міністерства освіти на виїзд на студії за кордон. Випси тривають: звичайні від 24. вересня до 7. жовтня, додаткові за доплатою 50 кч. до 5. листопада. Вступних іспитів нема.

ЧЕОБКА ТЕХНІКА. Виділи: а) будівельно-інженерський (інженірія суходутна і водна), б) мірничий (3 роки), в) машинний, г) електротехнічний, ґ) хемічний і д) архітектура. Студії тривають від 4—5 літ. Вписи: звичайні від 25. IX. — 7. X., додаткові за доплатою 50 кч. (вартість опінення) до 30. X. звичайно. Семестральна такса (шкільна) для чужинців 300 кч., чужинська такса 250 кч. на семестр. Від шкільної і чужинської такси можна бути звільненим (частинно, есентуально цілком) — на першому році на основі матурального свідчення (найменше добрий поступ) і свідчення убожества, на вищих роках у міру поступів у науці і свідчення убожества. Вступний іспит адаптується на всі види (з винятком хемічного) з начеркової геометрії (після підручника Барта — мети, класи, обороти, проєкції, а конструція кривих і тіли спеціально). Іспит треба дати зараз після впису, найдалше до кінця місяця жовтня. Іспиту не дають тільки ті, які кінчили реальну, або реальну гімназію (природно-математичну).

НІМЕЦЬКА ТЕХНІКА. Має всі ті самі види, що і чеська, а крім того загальний вид з дворічним асекураційним курсом. Вписи звичайні від 26. IX. — 8. X., додаткові (50 кч.) до 20. жовтня. Вступний іспит адаптується на всі види з начеркової геом. і вісьоручних рисунків. Вимоги й таксі такі самі, як у техніці чеській.

АГРОНОМІЯ. Виділи: а) агрономічний, б) лісово-технічний. Студії тривають 4—5 літ. На лісовий виді адаптується вступний іспит з начеркової геом. і математики (початки диференціаль та інтегралів). Вписи й такса такі, як у чеській техніці.

ВЕТЕРИНАРІЯ. Студії тривають 4—5 літ. Вписи звичайні, як у техніці, додаткові (80 кч.) до 18. листопада. Такса на першому семестрі около 400 кч., чужинська 250. Висота чужинської такси й умовини звільнення у всіх вищих школах, з винятком медицини, такі самі, як у чеській техніці. Чужинці досі приймають без обмежень.

До вписів у всіх вищих школах потрібні такі документи: 1) матуральне свідчення (добре в чеському перекладі), 2) метрика уродження, 3) свідчення про належність і громадянство, 4) дозвіл вступу з поліції, 5) 2 анимки, 6) свідчення моральності, якщо була перерва в студіях. До 3) і 4) — предкладається особисто при явці паспорт.

Посвідку тимчасового прийняття до якоїнебудь вищої школи в ЧСР, потрібну до одержання паспорта, можна одержати тільки за посередництвом чеського консуляту (після найновішого розпорядку чеського міністерства освіти).

Туди ж слід слати подання wraz із документами (матуральне свідчення — чеський легалізований переклад, метрика й есент. свідчення моральності) з проханням прийняти до такої-то вищої школи в ЧСР. Адреса чеського консуляту у Львові: Konsulat Republiky Cesko-Slovenské ve Lwowie, ul. K. Ujejskiego 4. (для Волині — консулят у Варшаві). Подати про посвідку з німецької техніки вадимо не вносити, бо ціліше при одержанні віза

Ч. 231.

в консуляті робити великі труднощі, а во притім ж Чехії можна записатися, до заохоту.

Про внесення подання (до якої школи) дивитися в бовязково повідомляти Управу У. С. Спілки.

Середнє місячне удержання у Брні: студії окрім ком малі, а причини шораз-то пошукати загрозливі виши оплат для чужинців. У Брні студії тривають 60—українців.

За докладнішими інформаціями звертатися на чешську Українську Студентську Спілку — Brno, Tivoli ul. C. S. R. або Brodovycs Vasyi, Brno XVI, Havlíčkovy ul. C. S. R. На відповідь (звичайним листом) зашукати консуляту поштовою марку, на поручення — з мішар. марк.

ЗА УПРАВУ:

Бродович Василь, старшина.

Вч. Мусоліні, секретар.

Вч. Мусоліні, секретар.

Вч. Мусоліні, секретар.

Вч. Мусоліні, секретар.

Вч. Мусоліні, секретар.

Вч. Мусоліні, секретар.

Вч. Мусоліні, секретар.

Вч. Мусоліні, секретар.

Вч. Мусоліні, секретар.

Вч. Мусоліні, секретар.

Вч. Мусоліні, секретар.

Вч. Мусоліні, секретар.

Вч. Мусоліні, секретар.

Вч. Мусоліні, секретар.

Вч. Мусоліні, секретар.

Вч. Мусоліні, секретар.

Вч. Мусоліні, секретар.

Вч. Мусоліні, секретар.

Вч. Мусоліні, секретар.

Вч. Мусоліні, секретар.

Вч. Мусоліні, секретар.

Вч. Мусоліні, секретар.

Вч. Мусоліні, секретар.

Вч. Мусоліні, секретар.

Вч. Мусоліні, секретар.

Вч. Мусоліні, секретар.

Вч. Мусоліні, секретар.

Вч. Мусоліні, секретар.

Вч. Мусоліні, секретар.

Вч. Мусоліні, секретар.

Вч. Мусоліні, секретар.

Вч. Мусоліні, секретар.

Вч. Мусоліні, секретар.

Вч. Мусоліні, секретар.

Вч. Мусоліні, секретар.

Вч. Мусоліні, секретар.

Вч. Мусоліні, секретар.

Вч. Мусоліні, секретар.

Вч. Мусоліні, секретар.

Вч. Мусоліні, секретар.

Вч. Мусоліні, секретар.

Вч. Мусоліні, секретар.

Вч. Мусоліні, секретар.

Вч. Мусоліні, секретар.

Вч. Мусоліні, секретар.

Вч. Мусоліні, секретар.

Вч. Мусоліні, секретар.

Вч. Мусоліні, секретар.

Вч. Мусоліні, секретар.

Вч. Мусоліні, секретар.

Вч. Мусоліні, секретар.

Вч. Мусоліні, секретар.

Вч. Мусоліні, секретар.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Миський Театр.
Неділя, 3. вересня, год. 7.30 веч.
„Фрайляйн Доктор“, Юрій Телі.
Понеділок, 4. вересня, год. 7.30 веч.
„Фройляйн Доктор“.

Театр Річнородностей.
Неділя, 3. вересня, год. 7.30 веч.
„Моя панна мама“, комедія в 3 діях
Вернея.

Понеділок, 4. вересня, год. 7.30 веч.
„Моя панна мама“.

ЦИРК СТАНЕВСЬКИХ: (площа Бема)
Щодня вистава в год. 8.30, в суботу та
в неділю дві вистави: в 4 год. пополудні
та в 8.30 веч.

Кіно.

АДРІЯ: „Король пастука“ (Гарі Піль).
АПОЛЬО: „14-го липня“.
АТЛАНТИК: „Син мимохіть“.
КАСПО: „Остання царина“.
КОПЕРНИК: „Генерал Чень“ і „Сам
у тарапатах“.

КОЛІСЕР: „Жінка камелеон“ і ревія
„Ямарок сміху“.

МАРУСЕНЬКА: „Генерал Чень“ і „Сам
у тарапатах“.

МІРАЖ: „Наші незвичні наречені“,
„Флік контра Фаян“.

МУЗА: „Королева скорості“.

ПАЛАС: „Адуант його Великості“
(Власна Бурія).

ПАН: „Галло Паризі Галло Берліні“
і ревія (виступ львівських артистів).

ПАСАЖ: Том Мікс „Мій приятель
король“.

СТИЛЕВЕ: „Люди в готелі“ і ревія
„Поворот солом'яних адіан“.

ХИМЕРА: „Пісня ночі“ (І. Кепура).

УТІХА: „Бастер жениться“ та ревія.

Закордонне радіо.

Неділя, 3. вересня 1933.

Кенігсберг (217,1) 18.50 Сім; Барі
(279,3) 20.45 Пісні й оп. музика; Братисла-
ва (279,3) 10.15 Військ. оркестра; Брно
(341,7) 9.25 Легка музика, 18.00, 19.05 Ве-
села акад.; Штутгарт (360,6) 20.00 „Крі-
сті“ оп. Лінке; Берлін (419) 20.00 „Ім Рай-
хе дес Ізра“ оп. Лінке; Білгород (429,7)
12.05 Нар. мелодії, 15.00 Циг. музика,
16.30 Нар. пісні; Рим (441,2) 13.30, 17.15
Концерт, 20.45 „Стенгерель“ оп. Куш-
на; Відень (518,1) 11.10 Хор хлопців, 11.55
Симф. концерт, 20.15 Веселі вечір; Рига
(525) 20.20 Пісні; Будапешт (550,5) 19.15
Оперетка, 22.00 Фортеллі; Харків (937,5)
9.00 Балади, маводині, 13.50 Пісні,
танці (грамфон), 15.00 Популярна укра-
їнська музика, 18.30 Російська класична
оп. музика (спів); Москва (1000) 17.25
„Льогенгрія“ оп. Вагнера (Досв. 720 м.).

Понеділок, 4. вересня 1933.

Кенігсберг (263,8) 20.50 Пісні нім. ро-
маністів; Мор. Острава (263,8) 10.10 Нар.
музика; Барі (269,4) 20.45 „Турандо“ оп.
Пуччіні; Братислава (279,3) 14.50 Фесті-
валь, 18.05 Концерт; Ляйпциг (389,6) 12.00
Концерт, 21.00 „Аян. Бернгард“ трагедія
Гебеля; Білгород (429,7) 16.00 Нар. музи-
ка, 17.00 Нар. пісні; Рим (441,2) 17.15 Кон-
церт; Відень (518,1) 17.25 Молоді артисти,
19.25 „Макбет“ оп. Верді; Будапешт
(550,5) 12.05 Військ. оркестра, 15.30 Циг.
оркестра, 20.00 Мадярські мелодії, 21.30
Концерт, Харків (937,5) 9.00, 15.00, 21.30
Концерт, 13.50 Літ.-муз. монтаж, 18.00 Ра-
діофільма для слуху, 19.00 Циг. форт. му-
зика; Москва (1000) 17.30 „Чотири деспот-
ти“ оп. Вольф-Ферарі; Сталін (424,3),
17.25 „Червоний мак“ оп. Галера (Досв.
720 м.).

Львівське радіо.

Неділя, 3. вересня 1933.

10.30, 14.20, 15.05, 17.45, 22.15 Грамофон;
11.30 Обжинки в Спазі; 12.15 Концерт
(музика, спів); 14.00 Хайборівська скринь-
ка; 14.45 Діалог для хайборів; 15.30
Для дітей: Що чути в світі; 15.45 „По-
громник тигра“; 16.00 Трансм. зі Спазі:
Складання віршів президентів; 17.00 Лег-
коатлетичний матч Польща — Чехосло-
вацьчина; 17.30 Організація ремесла, 18.00
Спів (Жмигруд-Федиконська, сопран);
19.00 „Закінчення казки“ Дж. Лядасна;
19.40 Почт. техн. скринька; 20.00 Музика,
спів (Салеський, тенор); 21.30 Хори і ка-
тедр. зі Спазі; 21.30 На веселій львівській
танці; 22.25, 22.26 Спортові вістки.

Понеділок, 4. вересня 1933.

7.00—7.55 Ранішня акад.; 12.05, 12.35
Концерт; 14.55, 15.15, 22.40 Грамофон;
15.35 36-желева бірка; 16.00 Концерт орке-
стри; 17.00 Балада у фр. мові; 17.15 Му-
зика, спів (Поморська, сопран); 18.15 Ро-
звиток комунальної господарки; 18.35 У-
країнські, польські й італійські пісні, Мих.
Маслюк-Мартіні (бас); 19.40 Фейд „Кри-
тичні колоски“; 20.00 Трансм. з Варшави:
„Баждера“ оп. Калман, Технічна скринь-
ка. Веч. денник; 22.00 Танкова музика;
22.25 Спортові вістки.

БІРЖА.

ГРОШІ.

На приватнім доларовім ринку курс до-
ляра впав до 6.22, у міжнароднім обра-
хунок 6.24 Банк Польський обнизя курс
долара до 6.15 Фунт ував до немотова-
ного досі рівня 28.28 зол.
Золото: долари 9.07—9.10; дукати 83.50
до 83.80.

ЗБІЖЕ.

Жито з 1933 р. львів 14.00—14.50.
Решта без зміни.

ВАРШАВСЬКА БІРЖА.

Трансакції. Продажа. Купно.

Голандія 359.90, 360.80, 359; Лондон
28.33, 28.48, 28.18; Париж 35.03, 35.12, 34.94;
Прага 26.51, 26.57, 26.45; Швейцарія 172.70,
173.13, 172.27; Берлін 213.

АКЦІЇ.

Банк Польський 83—84.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня
від 28—31. серпня: за масло прима 2.50, II.
2.40, III. 2.30 зол., від 1. вересня з приво-
ду знизкової тенденції ціни на масло не ста-
вить. Молоко 15 сот., сметана 70 сот., яй-
ця 3.80 зол. за копу. Тенденція на масло
молоко, сметану слабша, на яйця удержана.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакції не відповідає

Порадник Матерей подає отрим до відом-
а, що п. Д-р Туна-Надрагова ординує
щоденно для немовлят від год. 10-ої до
11-ої передпол. при вул. Ходоровського
ч. 15.

Дентистична Амбулаторія буде отворе-
на для 4. вересня. Ординаційні години в
амбулаторії щоденно від год. 3-ої до 5-ої
попол.

Перша українська кооператива на Гу-
цульщині для збуту опалового і будівель-
ного матеріалу в Делятині. Вже виконує
замовлення скоро, точно і солідно — по
конкурентній ціні. Просимо всі Ди-
рекції Окружних кооперативних Союзів
і українських установ вислати свої за-
мовлення тільки через одинокую свою Ко-
оперативу в Делятині, чим сприятимемо
до її розвитку і розбудуємо несовісних
посередників та розбудуємо нову галузь
кооперативного життя. Замовлення слати
на адресу: Кооператива „Дерзобут“ в
Делятині — Укр. Банк.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає

ДО ВІНАЙМУ 5 кімнат з повним ком-
фортом при вул. Поточного ч. 48. Ін-
формація в УКОДІ, тел. 51-14. Міс. чинш
250 зол. 297 2—2

ПОЗІР, РОДИЧІ І ШКОЛЯРИ! Робітни
Українських Інвалідів у Львові, вул. св.
Софії ч. 25 (телеф. 52-14) поручають
шкільні, гімназійні шапки й однострої,
виконані солідно з найкращих матеріа-
лів, по конкурентній ціні. На бажан-
ня вислаємо цінники і пробки даром!
Дайте працю Українським Інвалідам!
297а 2—3

РУХАНКОВІ КОМПЛЕТИ для шкільної
молоді (сорочки, штани) й мешти
поручає найдешевше Кооп. „ПЛАСТ“,
Львів, Городецька 95. Домагайтесь ці-
ників на зимовий сезон! 278 3—4

НА ПРОДАЖ 23 морги поля урожайного
в цілості або в частях по приступній ціні
при б'їтї гостини в однім комплексі з
будинками господарськими без сусідства.
15 км. до найближчого міста. Близькі
інформації подасть: Гр.-кат. Уряд пар-
охильний в Лужку Долішнім, п. Новоши-
ці к. Самбора. 199 3—3

СТАНЦІЯ. Прийму учеників (д), Фац-
евичев, Лазаря ч. 8/IV. 233 2—2

КУРС ручного трикотарства при фахово
допомагаючій для шкіл ім. Гринченка роз-
почнеться 11. вересня ц. р. Веде п. Міка
Бачинська-Зелена. Зголошення в понед.
середу і п'ятницю від 5—6 год. в шкільній
домівці п. св. Юра ч. 5.

КРУЖОК ІМ. ГАННИ БАРВІНОК улаш-
товує курс ручного трикотарства від 8.
вересня. Веде п. Міка Бачинська-Зелена.
Зголошення в дирекції школи ім. Шев-
ченка вул. Мохначького 12 від 9—12.

ФОРМИ найліпші і найпевніші лише у
відомій фірмі Козловська, Академічна
22. I. 311а 1—3

Українські шкільні книжки:

БУКВАР, Перша читанка для все-
люд. шкіл 2.60
РУЧНА ДІТЧА АЗБУКА 0.45
ЧИТАНКА для II. кл. вселюд. шкіл 2.60
ЧИТАНКА для III. кл. вселюд. шкіл 3.10
ЧИТАНКА для IV. кл. вселюд. шкіл 3.90
ЧИТАНКА для вищих клас вселюд-
них шкіл 6.10

Матвійчук: ПЕРША КНИЖОЧКА
ДО ЧИТАННЯ 2.10

Олеся Смаль-Стоцький і Федір
Гартнер: ГРАМАТИКА УКРАЇН-
СЬКОЇ МОВИ 4.50

Коцюцький В. і Огононьський І.:
МЕТОДИЧНА ГРАМАТИКА у-
країнської мови для IV. кл. все-
людних шкіл 1.—

Квещинський К.: ПРИРОДОПІСНІ
ПОВІРКИ І ЧИТАННЯ для
III. відділу вселюд. шкіл 1.80

Квещинський К.: ПРИРОДОПІСНІ
ПОВІРКИ І ЧИТАННЯ для
IV. відділу вселюд. шкіл 3.80

о. Рудович І.: ІСУС У СЕРЦЯХ ДІ-
ТИ. Наука гр. кат. релігії для
I і II. кл. вселюдних шкіл 2.10

о. Рудович І.: БІБЛІЙНИЙ КАТЕ-
ХИЗМ гр. кат. релігії для все-
людних шкіл 2.20

о. Рудович І.: МАЛИЙ КАТЕХИЗМ 1.10

СЕРЕДНИЙ КАТЕХИЗМ 1.50

о. Лужинський Л.: МАЛА ЛІТУР-
ГІКА гр. кат. церкви 1.10

СПІВАЙМО! Збірничок пісень на
два голоси для шк. молодіж. 0.60

ЗБІРНИК НАРОДНИХ ПІСЕНЬ в у-
кладі на три голоси для ажитку
шкільн. хорів, зладив Ф. Колесса 1.70

178 4—6

КУРС ручного трикотарства веде від 7-го
IX. Зголошення від 12—1. і 4—5. При-
ймаю замовлення на блузки, шапки, све-
тери і т. п. Міка Бачинська-Зелена. Теа-
тинська 31, I. пов. 341 1—2

НАУКА писати на машинках найновішою
методикою, переписка та помножування
писем по цінах найнижчих приймає Ю.
Ломача, Валова II. 308 1—10

Для дівчинки 7 літ. потрібна українська
володіюча добре німецькою мовою для
науки. Зголош. до Адм. „Діло“ під „Нім-
кня“ 307*1—2

КІМНАТА унебдьована, окремий вхід,
Театинська 3 II. про. на ліво зараз до ан-
найму. Д-р Левинський. 315 1—3

КРИЗОВІ ЦІНИ!!! Відомі і загально ціне-
на Вища Школа шиття і моделювання
приймає учеників і замовлення робіт. М.
Козловська. Академічна 22/I. 314 1—3

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає

ЗАЯВА.

В доповненні подати, уміщеної в „Ді-
лі“ з д. 24. серпня ц. р. ч. 221 подуваємо-
ся до обов'язку заявити, що похоронне
заведення Харіс не тільки совісно заня-
лося урядженням похоронів і вишукан-
ням відповідного місця під могилу, але
також ласкаво сплату коштів похоронів
розложило на довільні рати. З того огля-
ду тим більше можна поручити це Заве-
дження увазі Громадянства.

Михайло Балаким,

Марія Слободянова.

310

Вуголь - Кокс - Дерево

в найдобрих якостях
доставляє

„НАРОДНІЯ ТОРГОВЛЯ“

Львів, Ринок 36.

Інформації: Бюро — Львів, Ринок 36
та склади: Ринок 36, Личаківські 155,
пл. Більчевського 3 та Городецька 23.
264 4—10

ЗМІНА ЛЬОКАЛЮ

Ортопедичне заведення

Др. С. Тенненбуума — перенесене на
вулицю БАТОРІЯ 38 — там ординація.
2—2

„ТЕСНИКУМ“

вечірна одлорчиза ШКОЛА вишого типу.
приймає вписи. Проспект: Львів, Охро-
мок 6, II. сход. 241 5—5

АДВОКАТ

Еміль Булик

відкрив канцелярію

У ЛЬВОВІ, вул. Коперника 18, перш.
225 тел. 39-91.

Новий Самоуправний Залю

Д-РА СТЕПАНА БАРАНА

Ціна 40 сотників

з поштовою пересилкою 53 сотник.
Вислає Адміністрація „Діло“.

ПЯНИНА

НОВАЦКІ

Пісудського 17. Тел. 15-1.

ШТУЧНІ ВОГНІ

огорожі, веранди, кошти,
бенгальські рапи і ракети, при-
дні освітлювання для заміни,
фільмових робітень і всіх сторін
ПЕТАРДИ, ДИМНІ СВИЧКИ,
ПОХІДНІ ДЛЯ Л. О. П. П.
Матеріали до виготовлення пол-
бачи — поручає новосоздані —
Робітниця пиротех. „Pyroart“
нічних приладів „Pyroart“
Львів, СВЕНТОКШИСКА ч. 28 —
Телефони: 95-74, 14-83. Конто ПКО
Львів ч. 501-325.
П. Т. Вайборицький гурток уданні
рабат. Цінники з оферти висла-
мо на бажання. — Пошукуючи в-
ступників по містах. 5-4

ОДИНОКА УКРАЇНСЬКА ФАБРИКА
КАФЛІВ І КЕРАМІК

Льва Івановича

В ПОТІЛИЧІ

(склеп у Львові, вул. Городська ч. 5,
тел. 12-56).

поручає:

Кафелі печі й кухні з анкером шов-
трової глини.
Майолікові плитки з анкером шов-
трової глини, купальняк і гардероб.
також усі вироби з діючої
мистецького й ужиткового гонарств.
На замовлення перебудує старі де-
й кухні та анкер шовтрової глини
(гуцульському пошукуючи, залишаю-
му і т. п.).

Свій до свого!